

Zarządzenie nr *292/2024*

Prezydenta Miasta Otwocka

z dnia 27 grudnia 2024 r.

**w sprawie wprowadzenia Procedury przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń
prawa i podejmowania działań następczych**

Na podstawie art. 31 w związku z art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz na podstawie art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Procedurę przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, zwaną dalej Procedurą, stanowiącą załącznik do Zarządzenia.

§ 2

1. Procedura zostaje udostępniona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Otwocka.
2. Pracownicy Urzędu Miasta Otwocka potwierdzają zapoznanie się z Procedurą.

§ 3

Przeglądu Procedury dokonuje się co najmniej raz na 3 lata.

§ 4

Wykonanie Zarządzenia powierza się Wiceprezydentom Miasta Otwocka, Sekretarzowi Miasta Otwocka, Skarbnikowi Miasta Otwocka, Naczelnikom wydziałów, Kierownikom biur, samodzielnym stanowiskom pracy oraz Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego Miasta Otwocka.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od dnia 25 grudnia 2024 r.

**PREZYDENT
MIASTA OTWOCKA**
dr inż. Jarosław Tomasz Marciński

Załącznik do Zarządzenia Prezydenta Miasta Otwocka nr

Procedura przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1

1. Procedura przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych (zwana dalej Procedurą), określa zasady i tryb zgłaszania przez Sygnalistów informacji o naruszeniu prawa oraz podejmowania działań następczych w Urzędzie Miasta Otwocka (zwanym dalej Urzędem), a także zasady i tryb rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) (zwanej dalej Ustawą).
2. Nie przyjmuje się informacji o naruszeniach prawa zgłoszonych anonimowo.

§ 2

Użyte w Procedurze wyrażenia oznaczają:

- 1) działaniu następczym - należy przez to rozumieć działanie podjęte w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach niniejszej Procedury;
- 2) działaniu odwetowym - należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę Sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko Sygnaliście;
- 3) informacji o naruszeniu prawa - należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, w którym Sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w

innym podmiocie prawnym, z którym Sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;

4) informacji zwrotnej - należy przez to rozumieć przekazaną Sygnaliście informację na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;

5) kontekście związanym z pracą - należy przez to rozumieć przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;

6) organie publicznym - należy przez to rozumieć naczelne i centralne organy administracji rządowej, terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego, inne organy państwowe oraz inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania działań następczych w dziedzinach, których dotyczą naruszenia prawa;

7) osobie, której dotyczy zgłoszenie - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się

naruszenia prawa, lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;

8) osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga Sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;

9) osobie powiązanej z Sygnalistą - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą Sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego;

10) podmiocie prawnym - należy przez to rozumieć podmiot prywatny lub podmiot publiczny;

11) podmiocie prywatnym - należy przez to rozumieć osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, lub pracodawcę, jeżeli nie są podmiotami publicznymi;

12) podmiocie publicznym - należy przez to rozumieć podmiot wskazany w art. 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524);

13) postępowaniu prawnym - należy przez to rozumieć postępowanie toczące się na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności postępowanie karne, cywilne, administracyjne, dyscyplinarne lub o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, albo

postępowanie toczące się na podstawie regulacji wewnętrznych wydanych w celu wykonania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności antymobbingowych;

14) ujawnieniu publicznym - należy przez to rozumieć podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;

15) zgłoszeniu - należy przez to rozumieć ustne lub pisemne zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne, przekazane zgodnie z wymogami określonymi w Ustawie;

16) zgłoszeniu wewnętrznym - należy przez to rozumieć pisemne przekazanie Urzędowi informacji o naruszeniu prawa;

17) zgłoszeniu zewnętrznym - należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa.

§ 3

1. Naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące:

1) korupcji;

2) zamówień publicznych;

3) usług, produktów i rynków finansowych;

4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;

5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;

6) bezpieczeństwa transportu;

7) ochrony środowiska;

8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;

9) bezpieczeństwa żywności i pasz;

10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;

11) zdrowia publicznego;

12) ochrony konsumentów;

13) ochrony prywatności i danych osobowych;

14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;

15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;

16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;

17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

Rozdział II

Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych

§ 4

1. Do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych upoważniony jest Piotr Pieniak – Wydział Organizacyjny i Spraw Pracowniczych.
2. W sytuacji gdy zgłoszenie może dotyczyć osoby, o której mowa w ust. 1, do przyjmowania zgłoszeń upoważnieni są:
 - Krzysztof Dec – Zastępca Prezydenta Miasta
 - Magdalena Masłocha – Sekretarz Miasta.

§ 5

Osoby, o których mowa w § 4, posiadają pisemne upoważnienie Prezydenta Miasta Otwocka (zwanego dalej Prezydentem).

Rozdział III

Sposoby przekazywania zgłoszeń

§ 6

1. Zgłoszenia dokonuje się pisemnie.
2. Zgłoszenia dokonuje się w postaci elektronicznej.

§ 7

Do przekazywania zgłoszeń wykorzystuje się odrębny adres email utworzony w ramach systemu eUrząd

§ 8

System, o którym mowa w § 7 zapewnia poufność i ochronę zgłaszającego.

§ 9

Składane zgłoszenie powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie przedmiotu zgłoszenia oraz powinno zawierać co najmniej następujące informacje: datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia prawa lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu prawa, opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia prawa, wskazanie podmiotu, którego dotyczy zgłoszenie, wskazanie ewentualnych świadków naruszenia prawa, wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje Sygnalista, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania zgłoszenia, wskazanie preferowanego sposobu kontaktu zwrotnego.

§ 10

Osoba, o której mowa w § 4 potwierdza Sygnaliście przyjęcie zgłoszenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, chyba że sygnalista wystąpił wyraźnie z odmiennym wnioskiem w tym zakresie lub organ publiczny ma uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.

§ 11

1. W celu skutecznego podjęcia działań następczych oraz przekazania informacji zwrotnej sygnalista podaje adres do kontaktu.
2. Jeżeli w zgłoszeniu nie podano adresu do kontaktu ani nie jest możliwe ustalenie tego adresu na podstawie posiadanych danych, Miasto Otwock nie realizuje:
 - 1) obowiązku informowania sygnalisty o odstąpieniu od przekazania zgłoszenia, o którym mowa w § 13 ust. 4
 - 2) obowiązku potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia, o którym mowa w § 10,
 - 3) obowiązku wydania zaświadczenia, o którym mowa w § 13 ust. 11,
 - 4) obowiązku poinformowania Sygnalisty o niepodjęciu działań następczych z podaniem uzasadnienia, o którym mowa § 13 ust. 13,
 - 5) obowiązku przekazania Sygnaliście informacji zwrotnej, o którym mowa w § 14.

Rozdział IV

Działania następcze

§ 12

1. Działania następcze, włączając w to weryfikację zgłoszenia i dalszą komunikację z Sygnalistą, w tym występowanie o dodatkowe informacje i przekazywanie sygnaliście informacji zwrotnej, podejmuje z należyłą starannością osoba, o której mowa w § 4.
2. Osoba, o której mowa w § 4, posiada pisemne upoważnienie Prezydenta.

§ 13

1. Osoba, o której mowa w § 4, dokonuje wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego, polegającej na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, oraz na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania organów Miasta Otwock, a jeżeli nie należy - na ustaleniu innego organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.
2. Osoba, o której mowa w § 4, przekazuje zgłoszenie zewnętrzne niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych - w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania organów Miasta Otwock - oraz informuje o tym Sygnalistę.
3. Osoba, o której mowa w § 4, odstępuje od przekazania zgłoszenia zewnętrznego, jeżeli zgłoszenie nie dotyczy informacji o naruszeniu prawa.
4. Osoba, o której mowa w § 4, informuje sygnalistę o odstąpieniu od przekazania zgłoszenia zewnętrznego, podając ustalenia ze wstępnej weryfikacji zgłoszenia.
5. Osoba, o której mowa w § 4, odstupując od przekazania zgłoszenia zewnętrznego, może poinformować Sygnalistę, że informacja objęta zgłoszeniem podlega rozpatrzeniu w trybie przewidzianym w przepisach odrębnych, w szczególności jako przedmiot powództwa cywilnego, zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, skargi do sądu administracyjnego, skargi, wniosku lub petycji, lub może zostać przedstawiona właściwym organom do rozpatrzenia w innym trybie. Poinformowanie Sygnalisty nie wpływa w szczególności na dopuszczalność wniesionego później środka prawnego, na bieg terminów ani na treść rozstrzygnięcia lub sposób zakończenia postępowania. Informacja przekazana sygnaliście zawiera pouczenie w tym zakresie.
6. Działania następcze podejmuje się w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz, w stosownych przypadkach, w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia.
7. Działania następcze dokumentuje się notatką służbową.
8. W celu weryfikacji informacji o naruszeniach prawa osoba o której mowa w § 4, podejmuje niezbędne działania, w szczególności może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające oraz zbierać informacje, materiały, a także pobierać wyjaśnienia od osób mogących posiadać jakiegokolwiek informacje w sprawie.

9. W przypadku stwierdzenia naruszenia prawa osoba o której mowa w § 4, podejmuje niezbędne działania, w szczególności zgłasza sprawę do organów ścigania lub podejmuje inne działania mające na celu wyeliminowanie przypadków naruszeń prawa, odzyskanie środków finansowych lub poniesienie odpowiedzialności przez sprawców naruszenia prawa.
10. W przypadku niestwierdzenia naruszenia prawa lub niemożności skutecznego przeprowadzenia działań, o których mowa w ust. 8 i 9, następuje zamknięcie procedury przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń.
11. Na żądanie Sygnalisty, osoba o której mowa w § 4, wydaje nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania zaświadczenie, w którym potwierdza, że sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 Ustawy.
12. Działania, o których mowa w ust. 8 i 9, mogą wykonywać osoby inne niż wskazane w § 4, na podstawie pisemnego upoważnienia Prezydenta.
13. Można nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego Sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem. Osoba, o której mowa w § 4, informuje sygnalistę o niepodjęciu działań następczych, podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia - pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym Sygnalisty.
14. W przypadkach, o których mowa w ust. 13, osoba, o której mowa w § 4, odnotowuje ten fakt wraz z uzasadnieniem w rejestrze, o którym mowa w § 16.

§ 14

1. Sygnaliście przekazuje się informację zwrotną w terminie 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia.
2. W uzasadnionych przypadkach Sygnaliście przekazuje się informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, po poinformowaniu o tym Sygnalisty przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1.
3. Informacja zwrotna obejmuje w szczególności informację o planowanych lub podjętych działaniach następczych i powodach takich działań lub o odmowie przyjęcia zgłoszenia.
4. Informuje się Sygnalistę także o ostatecznym wyniku postępowań wyjaśniających wszczętych na skutek zgłoszenia.

Rozdział V

Zapewnienie poufności

§ 15

1. Organizacja i środki techniczne zastosowane w Urzędzie do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych uniemożliwiają nieupoważnionym osobom uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem oraz zapewniają ochronę poufności tożsamości Sygnalisty, osoby, której dotyczy zgłoszenie, oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób i obejmuje anonimizację danych Sygnalisty na etapie weryfikacji zgłoszenia i podejmowania działań następczych.
2. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następczych oraz przetwarzania danych osobowych osób, o których mowa w ust. 1, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie Prezydenta. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskały w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń wewnętrznych, oraz podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę.
3. Dane osobowe przetwarza się w zakresie niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia oraz podjęcia działań następczych. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpoznania zgłoszenia nie są zbierane, a w przypadku zebrania są usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
4. Sygnalista, który dokonał zgłoszenia, a którego dane osobowe zostały w sposób nieuprawniony ujawnione, powinien niezwłocznie o zaistniałej sytuacji powiadomić osobę,

o której mowa w § 4, która zobowiązana jest podjąć działania mające na celu ochronę Sygnalisty.

Rozdział VI

Rejestr zgłoszeń zewnętrznych

§ 16

1. Osoba, o której mowa w § 4, prowadzi rejestr zgłoszeń zewnętrznych.
2. Wpisu do rejestru zgłoszeń zewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wewnętrznego.
3. W rejestrze zgłoszeń zewnętrznych gromadzi się następujące dane:
 - 1) numer zgłoszenia;
 - 2) przedmiot naruszenia prawa;
 - 3) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
 - 4) datę dokonania zgłoszenia;
 - 5) informacje o podjętych działaniach następczych;
 - 6) informacje o wydaniu zaświadczenia, o którym mowa w § 13 ust. 11 ;
 - 7) datę zakończenia sprawy;
 - 8) informacje o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku, o którym mowa w § 13 ust. 13;
 - 9) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia - o ile organ publiczny posiada te dane.
4. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
5. Osoba, o której mowa w § 4, sporządza sprawozdania, o których mowa w art. 47 Ustawy.

Rozdział VII

Zgłoszenia zewnętrzne do innych organów

§ 17

1. Zgłoszenia można w każdym przypadku dokonać do Rzecznika Praw Obywatelskich lub innego organu publicznego, w szczególności gdy:

- a) w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w Procedurze Urząd nie przekaże informacji zwrotnej Sygnaliście lub
 - b) Sygnalista ma uzasadnione podstawy by sądzić, że naruszenie prawa może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie dla interesu publicznego, w szczególności istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub
 - c) dokonanie zgłoszenia wewnętrznego narazi Sygnalistę na działania odwetowe, lub
 - d) w przypadku dokonania zgłoszenia wewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa przez Urząd z uwagi na szczególne okoliczności sprawy.
2. Zgłoszenie dokonane do Rzecznika Praw Obywatelskich lub organu publicznego z pominięciem zgłoszenia wewnętrznego nie skutkuje pozbawieniem Sygnalisty ochrony gwarantowanej przepisami Ustawy.
 3. Tryb dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do organów publicznych oraz, w stosownych przypadkach, do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej określają te organy

Rozdział VIII

Ochrona zgłaszającego

§ 18

1. Wobec Sygnalisty nie mogą być podejmowane działania odwetowe ani próby lub groźby zastosowania takich działań, o których mowa w Ustawie.
2. Informacja o działaniach odwetowych podejmowanych wobec Sygnalisty powinna być niezwłocznie dostarczona do osoby, o której mowa w § 4.
3. Sygnalista podlega ochronie określonej w Ustawie, od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.
4. Przepisy ust. 1 – 3 stosuje się odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z Sygnalistą, a także do osoby prawnej lub innej jednostki

organizacyjnej pomagającej Sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność Sygnalisty lub go zatrudniającej.

5. Osoba dokonująca zgłoszenia wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.